

Aronacija zemlje kmetijskih posestev je prvi in osnovni pogoj za nadaljnje delo in razvoj kmetijstva na Gorenjskem. Vendar aronacija, čeprav se nekatera posestva resno ukvarjajo z njo, še ni končana. O idealni aronaciji je sicer težko govoriti, saj imajo nekatera posestva zemljo celo v šestih katastrskih občinah. Zato se bomo morali ponokod zadovoljiti vsaj s kompleksno aronacijo. Vsekakor pa se bo treba lotiti tega dela z največjim prizadevanjem, saj bodo s tem odpravljene marsikateri težave kmetijskih posestev, pridelek pa bo moč z manjšimi napori in večjo upo-

rabo strojev prav gotovo precej povečati. Nekatera posestva na Gorenjskem so enkrat že kompleksno arondirala. Število kompleksov se je sicer tako že zmanjšalo, obdelava je mnogo lažja, vendar še ne moremo reči, da so posestva dobila že dokončno obliko. Število kompleksov je še vedno preveliko in so le-ti tudi preveč oddaljeni od gospodarskih središč kmetijskih obratov. Ponokod zaradi velike razdrobljenosti zemlje tudi ne bo moč arondirati zemlje brez investicij. Kaže, da so posestva, čeprav so si ponekod prizadevali, le posvečala aronaciji premalo pozornosti. Ker razdrobljenost zemlje otežkoča intenzivnejšo in racionalnejšo obdelavo, ter ovira

posestva pri nadaljnjem razvoju, tega dela res ne kaže zanemarjati. Na okrajnem svetu za kmetijstvo in gozdarstvo menijo, da je treba obvezno zagotoviti, da se opravi aronacija čimprej, že v zimskem roku, na vseh kmetijskih posestvih. Delo pri aronaciji naj bi bilo končano do spomladanske setve. Pri aronaciji je treba upoštevati vso zemljo splošno ljudskega premoženja na območju občin. Če pa manjših kompleksov ni moč arondirati in če le-teh posestev ne morejo obdelovati, naj to zemljo prodajo, denar pa naj naložijo v poseben sklad, od koder bodo črpali sredstva samo za nakup zemlje. Lj.

AKTUALNO VPRAŠANJE

V HOTAVLJAH SO ODKRILI SPOMENIK PADLIM BORCEM

Prebivalci občine Gorenja vas so v četrtek, 19. decembra slavili svoj občinski praznik v spomin na poljansko vstajo decembra 1941. Letos je bilo središče slavnosti na Hotavljah, praznovanje pa se je nadaljevalo v nedeljo, 22. t. m. v Poljanah. Dne 19. decembra dopoldne jo

godbi na pihala iz Zirov in Hotavlj zaigrali pred spomenikom padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja, ki ga je odkril ljudski poslanec Anton Peternež - Igor. Spomenik stoji na odcepu ceste proti Cerknem. Na njem so vklesana imena padlih borcev v območju Hotavlj, imena petih talcev in 17 žrtev fašističnega nasilja. Spomenik obuja spomin tudi na 15 neznanih borcev Prešernove, Gradnikove, Vojkove in Koveselove brigade, ki so padli v Poljanski dolini. Prebivalci so položili prednji številni vence. Po odkritju spomenika je bila v združenem domu na Hotavljah slavnostna akademija.

bila v združenem domu na Hotavljah slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora Gorenja vas. Ob tej priložnosti je predsednik ObLO Jože Šubic nagradil 15 najbolj požrtvovalnih delavcev na kulturno-prosvetnem področju in tovarišev, ki so največ delali s pionirji. Na križišču glavnih cest na Hotavljah so tisti dan odprli tudi nov gostinski obrat. Popoldne sta

Veličasten pogreb španskega borca v Goričah

V petek, 20. t. m. popoldne je bil v Goričah pri Golniku veličasten pogreb neustrašnega in priljubljenega španskega borca in revolucionarja Jose Caramanisa. Izmučen in večkrat ranjen v borbah, bolan in izčrpan iz taborišč in po trdem življenju se je pokojni že dlje časa zdrvil na Golniku, kjer je tudi umrl. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo kakih tisoč ljudi, malone ves Golnik in mnogi iz Kranja, Ljubljane in drugih krajev. Ob njegovem grobu so položili več kot 20 vence.

Pogreba so se udeležili med drugim tudi narodni heroj, bivši španski bорец Stane Bobnar, v imenu sekcije španskih borcev pri GO ZB Slovenije Albin Marvin, ki se je pri odprtem grobu poslovil od pokojnika, zatem predsednik okrajnega odbora Zveze borcev Kranj tov. Ivan Bertonec in mnogi drugi predstavniki raznih organizacij in društev. Razen pokojnikov kolegov, pacientov z Golnika, se je od njega poslovil tudi Luis Perona, bivši župan pri Valenciji.

Pokojni Jose Caramanis je bil že kot otrok naprednih in revolucionarnih misli. Kot tak je bil že s 16. letom starosti v vrstah španskih komunistov. S svojo neustrašnostjo, sposobnostjo in energijo je bil med špansko revolucijo komandant bataljona in pozneje celo komisar brigade.

Toda po zatrti revoluciji v Franciji Španiji ni bilo zatočišča za Caramanisa. Zatekel se je v Francijo, kjer so ga prav tako čakala politična preganjanja in bolezn. Med zadnjo vojno je bil Caramanis spet med organizatorji odpora in voditelji francoskih partizanov. Po vojni pa je sledilo drugo razočaranje. Oblasti mu niso bile naklonjene.

Njegov ideal je postala Jugoslavija. Pisal je tovarišu Titu in zaprosil za prihod v našo državo, kjer je, kot je vedno pravil, revolucija zagotovila pravico in oblast delovnemu človeku. Odboreno mu je bilo. Nekaj časa je stanoval na Reki, kjer si je skušal predstavljati svojo domovino s palmami, oljkami in morskimi obalami. Toda bolezen je zlomila njegovo fizično moč. Prisilila ga je na Golnik, kjer pa je bil do zadnjega tak kot vse življenje: prijazen, živahen, tovariški, delaven in revolucionaren. K. M.

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X., ST. 99 — CENA DIN 10.—

Kranj, 23. decembra 1957

IZREDNA OKRAJNA KONFERENCA GORENJSKE MLADINE

POSKRIBIMO ZA - VEDRO MLADOST IN SKRIBNO VZGOJO MLADINE

Kranj, 22. decembra. Danes je bila v Kranju izredna okrajna konferenca mladine kranjskega okraja. Razen 122 delegatov se je konference udeležil tudi predsednik CK LMS Tone Kropušek, organizacijski sekretar OK ZKS Kranj Albin Jensterle, sekretar Občinskega komiteja ZK Tržič Rudi Hrovatič in zastopnika Okrajne zveze Partizana in strelec.

Član OK LMS Kranj Stefan Kadoič je v svojem referatu govoril predvsem o družbenem in društvenem delu mladine na Gorenjskem. Glavni namen današnje izredne konference je bil, da se mladina pomeni o problemih, s katerimi se srečuje v vsakdanjem življenju.

»Oblike dela mladinske organizacije so za sedanj čas vse preveč toge in okorele,« je med drugim dejal predsednik CK LMS Tone Kropušek. »Do sedaj se nimamo takih oblik dela v mladinski organizaciji, predvsem v osnovnih mladinskih organizacijah, da bi pritegovale v svoje vrste čim širši krog mladine. To vprašanje je še vedno neproučeno. Naloga nas vseh je, da hočemo, da bo naša organizacija dosegla željene uspehe in cilje, da poživimo delo v organizaciji z novimi oblikami. Ko bo mladina čutila in tudi sama želela delati v mladinski organizaciji, bomo lahko prav gotovo z veseljem zabeležili mnogo več uspehov.« Tovariš Kropušek je med drugim govoril tudi o sodelovanju mladinske organizacije z organizacijo Zveze komunistov. Poudaril je, da moramo stremeti predvsem za tem, da bodo prizadevanja mladinske organizacije skupna prizadevanja ostalih političnih organizacij. »Tedad, ko ne bomo samo mi — mladinska organizacija — čutili, da nam je potrebna pomoč do organizacije Zveze komunistov, temveč ko bo tudi organizacija ZK čutila, da je v mladini tista moč, tista sila, ki je potrebna za uresničitev skupnih stremeljenj in prizadevanj, tista sila, na

katero se pri svojem delu lahko najbolj opreje, tedaj bomo lahko skupno rešili mnogo več najrazličnejših problemov, tedaj bo uspeh prav gotovo mnogo večji. Pri svojem bodočem delu pa moramo zasledovati predvsem cilje, ki so skupni stremeljenjem vse mladine. Med te — najvažnejše naloge, bi vsekakor uvrstili — skrb za zdravo vzgojo naše mladine, vprašanje življenjskih in gmotnih pogojev mladih ljudi in — kar je za mlade ljudi, lahko rečem, značilno — poskrbimo za vedro mladost naših mladih proizvajalcev.«

Na konferenci so med drugim razpravljali tudi o delu mladine v organih delavskega in družbenega upravljanja. Mladinska organizacija si je, po nekaterih krajih bolj, drugje manj, prizadevala, da bi vzgajala mladino v ljudi, ki bi v organih delavskega in družbenega upravljanja bili enakovredni člani starejšim tovarišem. In ne le to — prizadevali so si, da bi postala mladina tista sila, ki bi delo v teh organih poživila. Uspehi so se sicer že pokazali, vendar še ne v pravi meri. V delavske svete je bilo letos izvoljenih 330 mladih delavcev, tako da je 17% vseh članov DS mladih ljudi. Lani je bilo v delavskih svetih 32 mladine manj kot letos. V kranjskem okraju je 16 mladincev izvoljenih za predsednike delavskih svetov, 17 pa za predsednike upravnih odborov. V raznih komisijah v teh dveh org.ih pa dela okoli 200 mladih ljudi. Uspešne oblike dela pri vzgoji mladih

ljudi za sodelovanje v organih delavskega upravljanja so bila razna posvetovanja po strokah, proizvodne konference itd. Predvsem pa pri tem ne smemo pozabiti na klube mladih proizvajalcev, ki so pri vzgoji odigrali zelo pomembno vlogo. V okraju je sedaj deset klubov mladih proizvajalcev s 427 člani. Tudi delo mladine v organih družbenega upravljanja ni spalo. V potrošniških svetih dela 79, hišnih svetih 95, stanovanjskih skupnostih 32 in šolskih odborih 81 mladih ljudi.

Občutno pa se je, glede na prejšnja leta, letos izboljšalo stanje na vasi. V upravnih odborih kmetijskih zadrug in pospevalnih odsekih dela nad 200 mladincev in mladink. Občni zbori kmetijskih zadrug so bili pestri in zanimivi, mladina je pri tem zasledovala cilj — prekiniti s starim načinom dela, zastarelimi nazori in iti po novi poti, ki vodi k napredku. Treba pa bo, da kmečko mladino zainteresiramo tudi za delo v potrošniških svetih, šolskih odborih, hišnih svetih in drugih organih upravljanja.

Razni sveti in komisije pri ljudskih odborih naj postanejo torišče dela mladine. V občinskih svetih je sedaj 85 in v okrajnih svetih 20 mladih ljudi. Napredek je, čeprav še ne tak, da bi bili lahko zadovoljni — saj v občini Radovljica in Cerklje ni nobenega člana sveta izpod 25 let.

Lani je bilo v organizaciji ZK 420 mladine. Letos je bilo sprejetih okoli 163 mladih ljudi. Med temi je največ mladine, ki je zaposlena v gospodarskih organizacijah, vse premalo pa je srednjšolcev, vajencev in mladine z vasi. Na

konferenci so menili, da je odnos starejših do sprejema mladih ljudi v ZK ponekod še nepravilen in da je delo organizacije ZK ponekod še vse preveč togo.

Na današnji izredni konferenci so mnogo razpravljali tudi o društvenem življenju mladine. To področje dela je še vse preveč zanemarjeno, čeprav so in bi morala biti ravno društva, športne in kulturne organizacije osnova zdravi vzgoji mladine. Glavni problem pri tem so predvsem prostori, kjer bi se mladina lahko v svojem prostem času zbirala in delala. V športnih organizacijah pa je pereče tudi vprašanje vaditeljev, saj je v kranjskem okraju za vse športne panoge za sedaj le 230 športnih vaditeljev. Če upoštevamo, da je prav v športnih organizacijah največ mladine in da je šport tudi pogoj za uspešno delo in zdravje, vidimo, da smo to vprašanje še vse preveč zanemarjali. Tudi oblike dela v nekaterih društvih ustrežajo le majhnemu številu mladine. Treba bo stremeti za tem, da bodo, društva postala tista osnovna celica, kjer se bo razen telesne vzgoje izoblikoval tudi lik pravega mladince, ki mu ne bo tuja naša stvarnost.

Na konferenci so izvolili nov 37-članski okrajni komite s predsednikom Stefanom Kadoičem in sekretarjem Dušanom Djukanovičem. Razen tega so izvolili tudi deset kandidatov za šesti kongres LMS. Ob koncu pa so poslali pozdravno brzojavko predsedniku republike Josipu Brozu - Titu in mu hkrati čestitali k 22. decembru — Dnevu JLA ter želeli, da še vnaprej tako smelo vodi jugoslovansko armado. Lj.

Pred avtobusno postajo v Kranju je vsak dan večkrat tako kot vidite na slikah. Kadar je pred postajo več avtobusov, je zaradi njih promet zaustavljen. Ob urah ko odhajajo ali prihajajo delavci, pa je gneča pred postajo skoraj nemogoča. Čas je že, da bi tudi Kranj dobil postajo, kot jo imajo v Loki. (Spodaj desno.) Na Malistrovem trgu v Kranju podirajo staro hišo. Menda bo na tem mestu Mest. klavnica Kranj zgradila moderno postopje.

naš razgovor

„Vsi smo pripravljene, le sneg...“

Kar slutiti je, zakaj sem ga obiskal, zato je tov. Franc Medja, predsednik smučarskega kluba »Triglav« iz Kranja takoj začel: »Vsi smo pripravljene, le sneg...« Potem pa je nejevoljno zmignil z glavo. »Kaj ste mislili s tem, vsi smo pripravljene?, sem ga takoj vprašal. »Na letošnje zimsko sezono smo se začeli pripravljati že septembra. Tekmovalci z rednimi kondicijskimi treningi, mi pa s pripravami, da bi bilo smučarsko življenje med mladino čimbolj živahno. Po šolah bomo pomagali tehnično izvesti šolska prvenstva in tudi medšolska srečanja. Za smučarje, ki se bodo na teh tekmovalnih dobro izkazali, pa bomo organizirali smučarske tečaje, ki jih bodo vodili naši vaditelji brezplačno. V našem klubu bomo dali prvič vsem pionirjem klubske legitimacije, smučarska zveza Slovenije pa ima v svojem programu predvideno »Pionirsko smučarsko olimpijado«. Skratka, vse smo pripravili tako, da bi za naš smučarski šport čim prej dobili dovolj novega narščaja, ki ga v zadnjih dveh letih nismo mogli vzgojiti, ker ni bilo dovolj snega. Bojimo pa se, da tudi letos ne bomo mogli uresničiti naših načrtov.

In če sneg ne bo kmalu zapadel, jih tudi ne bomo mogli.« »Kaj menite o perspektivah smučanja na Gorenjskem?« »Za napredek alpskih smučarjev kaže, da bodo kmalu mnogo boljši pogoji, če ne morda skoraj enaki tekmovalcem iz inozemstva. Zičnici na Kravcu in Kranjski gori bosta verjetno nov mejnik v zgodovini smučanja na Gorenjskem.« »Kako pa je s tekači in skakalci?« »Kot se je pokazalo v zadnjih letih, na skakalnicah, ki jih imamo po večini v nižini, zaradi kratkih zim ne more biti zadostnih treningov niti tekmovalnj in če bomo hoteli v tej disciplini še naprej iti v korak z ostalimi državami, moramo misliti na gradnjo novih skakalnic v višjih predelih. S tekači pa je največje vprašanje oprema. Je pa to tudi disciplina, ki je morda najtežavnejša. Sicer pa je za smučanje sploh največja ovira draga oprema. Naša podjetja, ki proizvajajo vse potrebno za smučanje, bi morala bolj misliti na zmogost potrošnikov in ne samo na komercialno stran, kot to delajo danes.« FaBo

TE DNI PO SVETU

Δ V četrtak se je v Beogradu začelo zasedanje Zvezne ljudske skupščine, ki se je končalo v soboto popoldne s govorom predsednika Zvezne ljudske skupščine tovariša Petra Stambolčića. To zadnje zasedanje je prineslo vrsto pomembnih odločitev, ki bodo v veliki meri vplivale na nadaljnjo družbeno življenje v naši državi. Tovariš Stambolčić je v zaključnem govoru poudaril, da je Zvezna ljudska skupščina dosegla v obdobju štirih let velike uspehe tako pri izgradnji sistema socialistične demokracije, kakor tudi pri zakonodajnem delu, ki je izviralo iz družbenega in gospodarskega razvoja.

Δ V Moskvi so v petek na zaključni seji obeh domov Vrhovnega sovjeta sprejeli zakon o državnem planu in o državnem proračunu. Kasen tega pa so govorili tudi o mednarodnem položaju in o glasno odobrili politiko, ki jo izvaja Sovjetska zveza v mednarodnem življenju. Sekretar CK KP SZ tov. Nikita Hruščev je v svojem govoru poudaril, da so rezultati sestankov komunističnih in delavskih partij v Moskvi meseca novembra pripomogli k posploševanju izkušenj mednarodnega delavskega gibanja in da so važni za mir. Ko je komentiral zasedanje Atlantske zveze, je dejal, da je položaj prisilil udeležence, da so govorili o miru. Poudaril je, da je Sovjetska zveza odločno proti hladni vojni in tekmi v oboroževanju, da pa ne bo opustila izdelovanja sodobnih tipov orožja, če sporazum o razorožitvi ne bo dosežen. Ob koncu je izrazil upanje, da bo v prihodnjem letu možno doseči zmanjšanje svetovne napetosti.

Δ Jugoslovanski vojaki, ki so v sestavi sil Združenih narodov v Egiptu, so svečano proslavili Dan JLA. Na praznovanje so povabili tudi visoke predstavnikarne varnostnih sil, med katerimi je generalmajor Burns pohvalil delo jugoslovanskega odreda. Vodstvo jugoslovanskega odreda je goste obdarilo.

Δ V Beogradu je zaključila delo jugoslovansko-izraelska mešana komisija, ki je 14 dni obravnavala dosežani razvoj menjava in možnosti za njeno razširitev. Sklenili so, da bo treba ustvariti boljše pogoje za nadaljno neovirano menjavo.

Δ V Bukarešti pa so podpisali konvencijo o kulturnem sodelovanju med Romunijo in Jugoslavijo v prihodnjem letu. Obe vladi bosta odobrili študentske stipendije za specializacijo absolventov.

Δ Glasilo ministrstva za informacije v New Delhiju je sporočilo, da so nastale v zvezi z agrarno reformo velike težave, ker niti 10 % zakupnikov ni odkupilo zemlje od veleposestnikov iz raznih vzrokov. Nekateri se boje veleposestnikov, nekateri pa nimajo denarja. Glasilo ministrstva Jodžana pa piše, da so si veleposestniki izmislili tudi razne pretnosti, da bi izrinili zakupnike ali pa jih prisilili k odstopu njihovih pravic.

Δ Namestnik ministra za zunanje zadeve Madžarske Istvan Sebes je izjavil, da so odnosi Madžarske s tujino normalizirani. Izjavil je tudi, da se Madžarska bori za ureditev odnosov s ostalimi državami izven blokov v Aziji, Afriki in Evropi.

LJUDJE IN DOGODKI

ALŽIRIJA ŠE VEDNO V OGNJU

Skoraj ni dneva, da iz Severne Afrike ne bi dobili poročil o bojih med pripadniki alžirjske osvobodilne armade in francoskimi enotami, navzile temu, da je že kazalo na pogajanja po razpravi o alžirjskem sporu v Združenih narodih.

Alžirjsko vprašanje se je pojavilo prvič na dnevnem redu generalne skupščine pred dvema letoma. Od tedaj je bilo zaradi pritiska mnogih držav, zlasti pa azijsko-afriške skupine kot eden izmed najvažnejših mednarodnih spornih problemov stalno predmet razprave na zasedanjih. Na lanskem generalni skupščini je skupina azijsko-afriških držav predložila resolucijo, ki je zahtevala za alžirjski narod samoodlobo in pozivala obe stranki naj se takoj lotita pogajanj o prekinitvi sovražnosti. Toda francosko stališče, da je vojna v Alžiriji notranja zadeva Francije, je zaradi podpore ZDA pridobilo večino glasov zlasti zato, ker je Amerika potegnila za sabo večji del držav Latinske Amerike. Tako je resolucija azijsko-afriških držav propadla in generalna skupščina je sprejela drugo. Ta je priporočala spornima strankama mirno rešitev spora, a ni nalagala glede tega nobenih obveznosti. Bila pa je sprejemljiva za obe strani, ker ni niti obsojala niti obtoževala, marveč je samo kazala pot, po kateri bi lahko kaj dosegli.

Toda najsi je ta priporočila generalne skupščine še tako prevečala želja za ureditev spora, se v odnosih med Alžirijo in Francijo ni ničesar spremenilo. Boji so se nadaljevali in o kakih mirnih sredstvih za sporazumevanje ni bilo govora. Francoska politika je sicer doživljala zaradi tega udarec za udarcem v notranjem življenju — od vladnih kriz pa do finančnih pomanjkljivosti — toda svojih stališč ni spremenila niti za las.

Tako se je pojavil alžirski spor spet na dnevnem redu letošnjega zasedanja Združenih narodov. Francozi so bili v skrbeh za izid razprave, ker je pravična stvar alžirjskega ljudstva v svetovni javnosti in tudi v krogih Združenih narodov pridobila nešteto novih zagovornikov. Da bi pripravil teren za razpravo o tem perečem vprašanju in si zagotovil glasove nekaterih držav, je francoski zunanji minister Pineau odletel na popotovanje po južnoameriških državah. Posledica te diplomatske akcije je bila, da sta se v političnem komiteju Združenih narodov znašla osnutka za dve resoluciji. Prvega je predložilo 17 azijsko-afriških držav in zahtevalo priznanje pravic do samoodlobo v Alžiriji ter pogajanja za prenehanje sovražnosti. Druga je sestavilo 7 latinskoameriških držav skupno z Italijo in Španijo. V njem so izrazili upanje, da bodo našli za Alžirijo pravično in demokratično rešitev — spet brez kakršnihkoli obveznosti. K prvemu predlogu so Irsko, Kanado in Norveško predložile še dodatke, ki namesto pravice o samoodlobo — torej glede bistvene točke — priporočajo pravico »naj alžirjsko ljudstvo odloča o svoji prihodnosti na demokratičen način«.

V razpravi je sodelovalo precej delegatov. Tako je Cejlonski zastopnik med drugim izjavil, da tragičnega položaja v Alžiriji ni mogoče več zavlačevati, ker je v škodo človeštva in svetovnem miru. Za azijsko-afriško resolucijo sta se med drugimi zavzemala tudi zastopnika Irsko in Gane, delegata Saudove Arabije in Tunizije pa sta zavračala dodatek, ki so ga predložile Irsko, Kanada in Norveško. Ob koncu razprave je politični komitej razjela, to je samo z enim glasom večine, sprejel omenjeni dodatek in tako zavrnil re-

solucijo držav azijsko-afriške skupine. Tako niti ena od predloženih rešitev ni imela perspektive, da bi dobila dvetretjinsko večino v generalni skupščini. 15 zahodnih držav je zato predložilo novo, nekakšno kompromisno resolucijo, ki je izražala upanje na skorajšnja pogajanja in na uspešno posredovanje, ki sta ga ponudila maroški kralj Mohamed V. in tunizijski predsednik Habib Burgiba.

Po izglasovanju resolucije sta bili obe sporni stranki soglasni z njo, vendar pa je bilo videti, da sta si jo razlagali vsaka po svoje in kaj več kakor izjave, da sta pripravljene ravnati se po njej, ni prišlo na dan. Boji so se nadaljevali, kakor da se ni nič zgodilo v palači Združenih narodov in tudi izjave o pripravljenosti na pogajanja so skoraj šle v pozabo. Te dni jih je spet spravil na dan tunizijski predsednik Burgiba in ponovno ponudil dobre ustuge za pogajanja med Francozi in Alžirci.

Kaže, da se Francozi ne bodo več mogli dolgo obotavljati. Odločnost alžirjskega ljudstva, da se bo bojevalo do kraja za svoje osnovne pravice, katastrofalne razmere v francoskem gospodarstvu zaradi velikanskih vojaških stroškov, upor v drugi francoski afriški koloniji — v Kamerunu — in k temu še današnji mednarodni položaj, vse to bo prisilo Francozje prav kmalu, da bo začela glede alžirjskega vprašanja ubirati zmernejša in pametnejša pota. Francoska politika je v zadnjem razdobju še vsakokrat doživela poraz v svojih kolonialnih prizadevanjih — spomnimo se samo na izgubljeno vojno v Indokini in na žalosten konec siveške pustolovščine — zato tudi glede alžirjskega vprašanja ni mogoče predvidevati drugačnega konca. JELO TURK

naša kronika

PRICETEK OBČINSKIH ZBOROV ORGANIZACIJE SZDL NA BLEDU

V blejski občini so se te dni pričeli občni zbori vaških organizacij SZDL. Prvi tak zbor je imela osnovna organizacija naselja Bled - Grad pretekli četrtek. Razen volitev novega vaškega odbora SZDL in delegatov za občinsko konferenco SZDL so bila na dnevnem redu nekatera aktualna vprašanja o družbenem in delavskem samoupravljanju, o kmetijskih združenjih, o dejavnosti organizacije SZDL in podobno. Analizirali so tudi volitve v občinske odbore, sekretar Občinskega odbora SZDL Janez Strgar pa je člane seznanil s štiriletnim gospodarskim programom blejske občine. Občni zbori ostalih organizacij se bodo zvrstili v dneh do 5. januarja 1958. -jb

PLAN BODO PRESEGLI ZA OKROG 10 %

Delovni kolektiv tovarne gumi-jevit izdelkov »Sava« v Kranju je izpolnil letošnje proizvodne naloge mesec dni pred rokom. V tem času so proizvedli 4036 ton najrazličnejših gumijevih izdelkov v vrednosti nekaj nad 4053 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo do konca leta proizvedli še okrog 340 ton proizvodov in bodo s tem presegli letošnji plan za okrog 10 %.

Po načrtu za prihodnje leto predvidevajo nekaj odstotkov večjo proizvodnjo, kot jo bodo dosegli letos. Z nekaterimi rekonstrukcijami in novimi stroji bodo predvsem razširili zmogljivost pnevmatikarne. Začeli bodo proizvajati tudi pnevmatiko za osebne avtomobile Fiat 600. -k-

RADOVLJIŠKO KOPALISCE BODO OBNOVILI

V sredo, 18. t. m. je bila v Radovljici prva seja Sveta za komunalne zadeve ObLO. Razpravljali so o komunalni dejavnosti v letu 1958 in o prošnjah za gradnje izven zazidalnega območja. Svet bo predlagal občinskemu ljudskemu odboru, naj bi strokovnjaki čimprej sestavili načrt za obnovo radovljiskega kopaljšča. Člani sveta so tudi sklenili, naj bi komunalna uprava v Radovljici poskrbela za redno pobiranje smeti in drugih odpadkov. Kredite za gradnjo stanovanjskih hiš bodo v prihodnjem letu odobrili v prvi vrsti tistim graditeljem, ki morajo v novi hiši dograditi še drugo stanovanje. Tako se bo najhitreje zmanjšala stanovanjska stiska. C. R.

V KROPI PRIPRAVLJAJO SPREJEM PIONIRJEV V PIONIRSKO ORGANIZACIJO

V torek, 17. decembra je bil v osnovni šoli na Ovševšah pri Podnartu dobro obiskan roditeljski sestanek. Starši so se menili o tem, kako bo dne 29. decembra potekal sprejem pionirjev v pionirsko organizacijo. Vsi pionirji bodo dobili pionirske rute, titovke in značke. Po sprejemu jih bo obiskal dedek Mraz, jih obdaroval in pogostil.

IZ GLASBENE ŠOLE V KRANJU

Drevi (23. decembra) ob 19. uri bo v Prešernovem gledališču v Kranju prvi javni nastop gojencev Glasbene šole iz Villacha. Nastopili bodo gojenci iz razredov za klavir, violino, pihala in trobila ter solo petje. — Tokrat bosta nastopila tudi violinski kvartet, ki bo zaigral L. W. Beethovena prvi stavek Andante in drugi stavek Allegro, in godalni orkester glasbene šole pod vodstvom prof. Rudolfa Fajona, ki ima na sporedu Benjamina Ipavca III. stavek iz Serenade, dalje Benjamina Godarda Berceza in Viktorija Parme Intermezzo iz opere Ksenija. S.

IZ KLUBA GOSPODARSTVENIKOV

Klub gospodarstvenikov pri Trgovinski zbornici Kranj, obvešča vse člane, da bo v četrtek, dne 26. decembra t. l. ob 16. uri v klubskih prostorih Zbornice predavanje o temi: »ORGANIZACIJA PRODAJE, ANALIZA TRGA« Predaval bo ing. Franc Debeve. Uprava kluba vabi vse člane, da se zaradi aktualnosti te teme predavanja udeležijo v polnem številu. Vstop s klubsko izkaznico. Uprava kluba

v nedeljo smo zabeležili

AKADEMIJA V POČASTITEV DNEVA JLA V KRANJU V Prešernovem gledališču v Kranju je bila večeraj zvečer svečana akademija v počastitev 22. decembra — Dneva JLA. Na proslavi je sodeloval tudi orkester ljubljanske filharmonije. Proslave so se udeležili med drugim tudi vidnejši politični in gospodarski delavci ter nekateri pripadniki JLA. Danes zvečer pa je bil v Domu JLA družabni večer.

NAJMLAJŠI SO POČASTILI DAN JLA

Pionirski odred »Crnie iz Pre-doselej je večeraj popoldan lepo počastil 15. obletnico pionirske organizacije in 16. obletnico JLA.

245 TISOČ TON KVALITETNIH JEKEL

Sinoči je tudi obrat martinare v jeseniški železarni izpolnil letni plan proizvodnje. Skupno so letos v martinovih pečeh pridobili 245 tisoč ton kvalitetnih je-

kel. Obrat martinare je eden osnovnih obratov v Železarni in je od njega odvisno obratovanje celotne železarne. Surovo železo, ki ga pridobivajo v plavžih, ter staro železo, katerega kupijo, predelajo v martinarni v najrazličnejše kvalitete jekel. Kot je znan, je Železarna izpolnila letošnji plan 20 dni pred rokom. -k-

TERAN IN PLUTOVA PRVAKA

Na prvenstvu Gorenjske v namiznem tenisu, ki je bilo danes na Jesenicah v Domu Partizana je nastopilo 150 tekmovalcev. V posameznih disciplinah so osvojili naslov prvakov: moški A — Janez Teran (Kranj), članice — Marijana Plut (Kranj), pionirji — Poljanec (Šk. Loka). V času ko smo zaključili list ostalih rezultatov še nisimo prejeli. U.

JESENICE : VILLACH 10:0

Pred približno 1000 gledalci je bila odigrana danes popolna na Jesenicah mednarodna hokej tekma v kateri je moštvo Jesenice A premagalo goste iz Villacha. Domači so dobro zaigrali in zmagali z nadmočnim rezultatom 10:0 (4:0, 4:0, 2:0).

OTVORITEV SMUČARSKSE SEZONE NA JEZERSKEM

Smučarski klub Jezersko je priredil danes v počastitev dneva JLA društveno tekmovanje v slalomu pri Češki koči. Tekem so se udeležili člani, mladinci in pionirji. Na 255 m dolgi progi z 28 vrzati je dosegel najboljši čas Dolinšek Miro 1:20,8. Med mladinci je bil najuspešnejši Stane Franter, ki je dosegel le 2 sekundi slabši čas. Prvi med pionirji je bil Janez Košir. A. K.

ORODNA TELOVADBA

Sinoči je ekipa Iskre premagala orodne telovadce jeseniške železarne v Strahišču z rezultatom 274,2 : 260,1. Jeseničani so nastopili brez članic.

NAROČNIKE IN BRALCE OBVEŠČAMO,

da bo prihodnja številka »Glas Gorenjske« izšla v soboto, 28. t. m. Ta noveletna številka bo izšla na 16 straneh. Uredništvo in uprava

IZDAJA CASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 475, 397 — TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOCI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

VREMENSKA NAPOVED

V prvi polovici še hladno, pretežno oblačno a suho vreme. V drugi polovici tedna pa je pričakovati nekoliko toplejše vreme.

46.

Kratek življenjepisa

PONEDNEJEDELEK

Nihče mi ne bo zameril, če preskočim otroška leta in začnem z letom 1941. Pesem progovnega delavca pozna vsak. Samo štiri točke ima: en-dva-tri-štiri — en, dva, tri, štiri. Leto kasneje sem delal na terenu in v letu 1943 sem odšel v hrabe. V partizanih sem se kar v redu počutil. Kaj vem, po kakšnem naključju so odkrili, da sem hraber. (Opomba pisca: s to ugotovitvijo se ne strinjam; sem pohleven človek, čeprav imam filksno idejo [nova obleka iz kamgarne]). Postal sem oficir in se po osvoboditvi zaljublil. Dekle je hotelo za moža civilista in kot mladinski aktivist sem prošil za sprejem v učiteljski tečaj.

Zdaj sem že deset let učitelj. Oprostite, zareklo se mi je. Samo učitelj — pripravnik sem in živim trenutno v VIII. plačilnem razredu z 12.500 dinarji mesečne plače, k čemur sem že prištel 1.500 din položajnega dodatka. Priznal si mi 15 službenih let. Normalno bi moral biti v X. plačilnem razredu. In zakaj nisem?

Gijete, bil sem borec. Ko sem prišel na prvo službeno mesto, so me na prvem občnem zboru organizacije ZB izvolili za tajnika. Tudi SZDL je potrebovala tajnika. Ustanoviti je bilo treba strelske družino. Postal sem njen predsednik. Ker je bil pred vrati 29. november, sem v naglici pripravil akademijo. Tedaj je pritisnil Rdeči križ in prevzel sem vodstvo tečaja za mlada dekleta. Gasilci so najno potrebovali referat za 50-letnico obstoja društva in v imenu množičnih organizacij sem moral govoriti ob grobu dveh zaslužnih aktivistov. Tri tedne sem pripravil otroške za proslave 8. marca in toliko točko, da sem ujel še čas za 27. april, kajti 1. maj smo morali že improvizirati. Razpostavil sem otroke na 5 km dolgi progi za Titovo štafeto in sam tekel do 7 km oddaljenega mesta, da bi si v gledališki garderobi zagotovil obleke za igrico, ki bi jo morali uprizoriti za konec šolskega leta.

Potem sem zbolel. Družinske scene vam bom prihranil. Dobil sem novo službeno mesto. Med bolezenskim dopustom sem opravil izpite, kolikor mi jih je manjkalo do diplome. Tisti stečajnik, ki so ga imeli ljudje neprestano na jeziku, mi je žrl živce. V družini sem bil samo še očka; kot moč sem izgubil svojo ceno. Ko sem po operaciji spet prišel v službo, mi je karakteristika, ki je prišla za mano, zagotovila mesto tajnika v Svobodi, knjižničarja in ljudski knjižnici, odbornika pri SZDL, predsednika pri vojaških vojnih invalidih in bledajnika v krajevnem odboru ZB, razen tega pa sem zaradi svojih sposobnosti, ki jih sam niti ne dohajam več, bil izvoljen v šolski odbor, v iniciativni odbor za ustanovitev Turističnega društva in za vodjo pionirskega odseka pri Planinskem društvu. Letno pripravim vsaj dve akademiji, poleg tega pa takrat, ko ne vem kam s časom, zrežiram kakšno odrsko delo.

Imam prijeten občutek, da me ljudje cenijo. Ker se v službo vozim, preživim svoje dneve, dolge po 16 ur, ob suhi hrani. Sam ne utegnem kaj prida razmisljati o svojem položaju, kajti zamor je stvar precej jasna. Prosvetni delavec naj bi bil v svojem kraju središče ne le kulturnega, ampak družbenega življenja sploh. Toda tu je še — toda...

Namesto mene razmišlja namreč žena. In ona je ugotovila, da zaslužijo učenci, ki sem jih jaz štiri leta učil, zdaj že dva tisočaka na mesec več kakor jaz. In še nekaj: da je moj kolega, ki ga vseh 12 let po osvoboditvi ni bilo prav nikjer opaziti v javnem življenju, že davno v XI. plačilnem razredu, cilju svojih sanj.

Če se posvetim trgovini z rakci, bom vse popoldneve in vse večere prost in — šest jurčkov bom imel na mesec v žepu več...

Toda nekaj je tu... po mojih malih bi mi bilo potem preveč žal.

France Bitenc

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Prodaj stavbno parcelo 805 kv. metrov ob cesti. Parcela je že odmerjena in od komisije potrjena za zazidljivo. — Miklavčič Jože, Mliaka 22, Kranj.

Prodaj dvosobno stanovanje z nekaj vrta v centru mesta Kranj. Ponudbe oddati v oglasni oddelku.

Prodaj radio »Telefunken« 4 plus 1 cevni. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodaj dvostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopijem in morebiti nekaj zemlje blizu Domžal — pripravno za obrtnika. Naslov v oglasnem oddelku.

Elektromotor »Skoda« z 1440 obrati, 380/220 V, 10 KM prodaj, zamenjam za manjšega ali dam v najem. Semoodlagalni kosilnik na konjsko vprego prodaj ali zamenjam za protivrednost. — Skok Franc, Ropretova 25, Mengoš.

Preključujem št. bl. 33364 izdan v Komisiji trgovini Kranj z dne 19. 3. 1957. — Traven Antonija.

Podpisana Prelesnik Reza iz Primskovega št. 240 preključujem neresnične obdolžitve, ki sem jih širila o Suedic Veri, tkalki iz Suhle št. 10.

Tov. Stefe Jože, ki se je ponearedil, naj nam sporoči kraj bivališča, da bomo lahko rešili njegovo prošnjo. — Uprava »Glasu Gorenjske«.

Ekonomija Okroglo pri Kranju sprejme takoj stalno žensko delovno moč za poljska in domača dela. Ponudbe poslati na upravo ekvivalenčnega Okroglo pri Kranju.

Prodaj 2 in 3-tonsko harmoniko lubas, vozilec z lojtrcami nosilnost 800 kg, Berdo, Bugarjo in šivalni stroj. — Dominik Tržič.

Kupim dvigalo (svintoe) za prevažanje voza. — Rekar Alojz, Praše 26, Mavčiče.

OBJAVE

PODALJŠANJE VOZNIŠKIH DOVOLJENJ

Avto moto društvo Podnart obvešča člane, katerim preteče veljavnost voznških dovoljenj, da iste oddajo do 25. decembra tov. Goricanu. Po tem roku zapade zbiranje.

NINO

»STORZIC« KRANJ, od 23. do 25. decembra ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. film »KLEOPATRA«, 26. decembra ob 14. uri slov. film »KEKEC« (vstopnina 20 di-

narjev), ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. cinemascope film »KOMANCI«, 27. decembra ob 14. uri slov. film »DOLINA MIRU« (vstopnina 20 din), ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. cinemascope film »KOMANCI«.

»TRIGLAV« PRIMSKOVO, 24. in 25. decembra premiera ameriškega barvnega cinemascope filma »KOMANCI«. V ponedeljek ob 19. uri. V torek ob 15., 17. in 19. uri. 26. decembra ob 17. uri slov. film »DOLINA MIRU«, ob 19. uri amer. barv. film »AFRIŠKA KRALJICA«.

»SVOBODA« STRAZIŠČE, 25. decembra ob 17. in 19. uri amer. barv. film »AFRIŠKA KRALJICA«. 26. decembra ob 17. in 19. uri amer. film »DAMA S KAMELIJAMI«.

»NAKLO«, 25. decembra ob 16. in 19. uri amer. film »DAMA S KAMELIJAMI«. 26. decembra ob 16. in 19. uri amer. barv. film »KLEOPATRA«.

»BLED«, od 23. do 26. decembra jugoslovanski film - komedija »SLAB DENAR«. Vsak dan ob 17. in 20. uri. Od 27. do 30. decembra amer. barv. kavbojski film »OVERLAND PACIFIC«.

»RADOVLJICA«, od 24. do 26. decembra angleški barvni pustolovski film »ZVEZDA INDIJE«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri. V četrtek ob običajni uri. Od 27. do 29. decembra amer. barv. film »CAJ ZA DVA«. V petek in soboto ob 20. uri. V nedeljo ob 15.30, 17.30 in 20. uri.

»SORA« SK. LOKA, od 27. do 29. decembra franc. barvni film »SENTJERNEJSKA NOČ«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Rodile so: Erika Mežek, namestnica — deklica; Jera Justin, tkalka — dečka; Terezija Kristan, pitelija — dečka; Ljudmila Golmajer, gospodinja — deklica; Marija Renko, namestnica — deklica; Milka Bogataj, delavka — deklica; Silva Kocjan, predilka — deklica; Stanislava Galjot, delavka — deklica; Frančiška Zontar, gospodinja — dečka; Jelka Logar, delavka — dečka; Ivana Fister, tkalka — deklica; Vida Vidergar, delavka — deklica; Milka Podlipnik, predilka — deklica; Veronika Pegam, delavka — dečka. Ivana Mavec, gospodinja — deklica; Alojzija Lahajnar, delavka — dečka; Pavla Peternelj, gospodinja — dečka; Ana Demšar, tkalka — deklica; Helena Stular, gospodinja — dečka; Ma-

rija Hribar, gospodinja — dečka; Ana Plaznik, gospodinja — dečka; Ema Velikanja, tov. delavka — dečka; Antonija Trkan, del. — deklica; Ljudmila Krč, gospodinja — dečka; Marija Mezek, delavka — dečka; Tončka Kuralt, gospodinja — deklica; Stanislava Kavčič, gospodinja — dečka; Ivanka Ribnikar, tov. delavka — deklica; Marija Triller, tov. delavka — dečka; Ana Truhačev, šivilja — dečka; Cilka Preložnik, gumarka — dečka; Ivana Šlager, tov. delavka — dečka; Danijela Jelovčan, tkalka — deklica; Antonija Zelnik, gospodinja — dečka.

Poročili so se: Jože Košnik, instalater in Marija Podgoršek, tkalka; Stanislav Ledener, strojni tehnik in Danijela Kežnar, servirka; Dušan Bobolj, študent in Ida Vodopivec, frizerka; Milan Markovič, strojni ključavničar in Ana Dolfar, tkalka; Franc Okorn, tkalec in Jožefa Kokalj, tkalka; Filip Oštr, delavec in Marija Sturm, bolnišnica srednja; Albin Aljaž, čevljaristični pomočnik in Jožefa Kovačič, delavka; Andrej Zidar, čevljarški pomočnik in Ljudmila Geršak, prešivalka. Stanislav Geč, sanitarni tehnik in Stanislava Dolenc, zobna instrumentarka.

V TRŽIČU

Rojena: Roman Striž in Igor Perko.

Poročili so se: Rudolf Zagar, trgovski poslovodja in Stanislava Konjar, tkalka; Ivan Klemenc, strojni ključavničar in Ana Kržič, predilka.

Umrla sta: Roman Striž, otrok in Franc Papler, tovarniški delavec.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V petek je bila izbira na kranjskem trgu izredno pestra. Napreda je bilo zlasti veliko jajc, in so jih nekateri prodajalci prodajali že po 21 dinarjev komad, bolj trdovratni pa so vztrajali pri ceni 25 din. Tudi radiča in motovilca je bilo tokrat precej. Jabolka so se zadnje dni nekoliko pocenila in spet so jih gospodinjke lahko kupile po 70 dinarjev. Krompir je bil po 10 din, v večjih količinah pa so ga ponujali tudi po 9 din kg. Ostale cene: kaša 80 din liter, ješprenj 70 din liter, kisle zelje 40 din kg, kisle ropa 25 din kg, endivija 60 do 70 din kg, ra dič 25 din merica, motovilec 2) din merica, jabolka 70, 80 din kg, med 400 din kg, kuhano maslo 530 din kg, surovo maslo 120 din četrtinski zavitek, korenje 30, rdeča pesa 35 din kg. V zelenjavnih trgovinah so jabolka že nekaj J. : po 100 din, pomaranče pa po 2) din kg.

RADIO LJUBLJANA

RADIO LJUBLJANA
Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.10, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00 in 22.55 uri in radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 23. DECEMBRA

- 8.05 Jutrnanji divertimento.
- 9.00 Radijski potopis — Zorin: V deželi kraljice Sabe - V.
- 9.20 Pojeta Zlata Gašperšič in Ivo Robič.
- 10.10 Dopoldanski koncert komornih skladb.
- 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Kje je zdaj naš očka?
- 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Babnik: Čebelarški zapiski.
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Vuk Stefanović Karadžić.
- 15.40 Listi iz domače književnosti — Vlado Hačjan; Rekel je nasvidenje.
- 16.00 Portreti slavnih pevcev — IX. oddaja: Baritonist Tito Gobbi.
- 17.10 Popevka tega tedna.
- 17.15 Srečno vožnjo! (Sofertjem na poti).
- 18.00 Mledniska oddaja.
- 18.45 Radijska univerza — Dr. Jovan Hadži: O delu in nalogah Biološkega inštituta SAZU.
- 20.00 Simfonični koncert Orkestra Slovenske filharmonije.

TOREK, 24. DECEMBRA

- 6.40 Naš jedilnik.
- 8.35 Drobne skladbe — veliki mojstri.
- 10.10 S popevkami iz dežele v deželo.

Hokey na ledu

JESENICE : FERENZVAROŠ (Madžarska) 2:2 (2:0, 0:1, 0:1)

Na Jesenicah je bila odigrana v sredo zvečer mednarodna hokey tekma med jeseniškimi A moštvom in že poznanim hokey klubom Ferenzvaroš iz Budimpešte. Tekmi, ki v prvih dveh tretjinah ni bila posebno zanimiva, v tretji pa izredno napeta in borbena, je prisostvovalo nad tisoč gledalcev. Jeseničani so igrali v prvih dveh tretjinah dokaj ležerno, medtem ko so igrali v zadnji tretjini zelo borbeno, a kljub temu rezultata niso mogli izboljšati.

GARNIZON KRANJ : (Madžarska) 2:2 (2:1, 0:1, 0:0) Kranj, 22. decembra.

V počastitev dneva JLA je bila danes na igrišču Triglava prijateljska tekma med nogometaši garnizona in moštvom rezervnih oficirjev, ki ga je sestavljalo tudi nekaj igralcev »Triglava«. Tekma je bila nezanimiva in včasih tudi zelo nešportna.

GIMNAZIJA : GOZDARSKA SOLA 0:3

V odbojkarstem srečanju med kranjsko I. gimnazijo in odbojkarstvo ekipi Gozdarske šole iz Ljubljane so v petek kranjski gimnazijci doživeli popoln poraz. Gozdarji so bili mnogo boljši, tako v serviranju, kakor tudi v igri v polju.

IKŠ ISKRA OSVOJILA POKAL V TRAJNO LAST

Kranj, 22. decembra. V počastitev dneva JLA je večeraj in danes IKS Kranj organiziral že petič zaporedoma tekmovalne Gorenjskih srednjih strokovnih šol, v namiznem tenisu in šahu. Tekmovanja se je udeležilo pet ekip, in sicer: MIS Jesenice, STTS, GIS, Vajenska šola in IKS Kranj.

Rezultati - namizni tenis: 1. Vajenska šola 6, 2. IKS 4, 3. GIS 4. Šah: IKS 10,5, 2. STTS 9,5, 3. Vajenska šola 6.

V skupnem plasmanu je prvo mesto osvojila ekipa IKS Kranj s 14,5 točkami pred Vajensko šolo s 12 točk, STTS 9,5 točk in tako osvojila pokal tega tekmovanja v trajno last.

ODBOJKA

JESENIŠKI DIJAKI BOLJŠI

Prèteklo sredo so imeli odbojkarji I. gimnazije v gosteh dijake in dijakinje z Jesenic. Obe domači ekipi sta morali proti boljšemu nasprotniku kloniti. V tekmi odbojkarjev so po razburilni borbi zmagali Jeseničani z 2:1. Z istim rezultatom so zmagale tudi njihove sošolke.

PESTER SPORTNI DAN I. GIMNAZIJE V KRANJU

V petek so imeli dijaki I. gimnazije športni dan, ki so ga zelo koristno izrabili. Ves dan so preživeli v tekmovanjih, ki so bila zelo pestra, tako da so vsi prišli na svoj račun.

Obvezniki predvojaške vzgoje so imeli orientacijski pohod, na katerem so morali rešiti precej nalog. Planinci so se udeležili izleta na Lubnik, ostali pa so se povzpeli na Smarjetno goro. Košarkarji in odbojkarji pa so preživeli športni dan kar v telovadnici. Dopoldne so bila medrazredna tekmovanja v odbojki. Pri moških in ženskah so zmagale ekipe osmih razredov. Vmes je bila tudi košarkarska tekma med 8. in ostalimi gimnazijci. V zelo hitri igri je zmagala 8. s 75:57.

»SOLIDARNOST« VODI

V moštvenem tekmovanju za prvenstvo karniškega šahovskega okrožja so bili doseženi naslednji rezultati: »Solidarnost«: Duplica 5:3, »Solidarnost«: Crna 6:2, Duplica: Crna 6 in pol: 1 in pol, Duplica: Godič 5:3.

NESREČE

TOVORNJAK V ŽELEZNIŠKIH ZAPORNICAH

Tak prizor so videli mimoidoči pretekli četrtek, 19. decembra na cesti med Hrušico in Mojstrano. Zapornice železniškega prelaza so bile zaprte, ko je izza ovinka z dokajšnjo hitrostjo privozil tovornjak. Takoj so zaškrpale zavore, toda kolesa na gladki, spolzki cesti so se spremenila v smuči in tovornjak se je zaletel v desno zapornico in jo popolnoma zrušil. Tri osebe, ki so bile na tovornjaku, niso imele nobenih poškodb. Na tovornjaku pa, ki je ostal dokaj razbit in na zapornicah je, kot menijo, kakih 300 tisoč dinarjev škode.

REŠEVANJE REŠEVALCEV

Pretekli četrtek je vozil skozi Javornik rešilni avto Jeseniške reševalne postaje. Toda kar na lepem je avto zavil v stran, trčil v občestni kamen in zdrknil pod cesto. Mimidoidci so takoj skušali pomagati ponesrečenemu, ki pa niso imeli nobenih telesnih poškodb. Na avtomobilu pa je bila ocenjena škoda za kakih 40 tisoč dinarjev. Ker pa bodo v glavnem vsa popravila opravili v lastni delavnici, bodo to nastalo škodo še dokaj znižali.

ČUDNA LJUBEZEN

Ljudje so včasih veseli, žalostni, včasih razpoloženi, včasih »nasajeni«. V kakšnem razpoloženju je bil pretekli četrtek zvečer Anton Mayer v Kranju, ni znano. Morda je bil kak kozarec preveč. Ljudje, sosedje vedo marsikaj povedati in tisti večer je bilo slišati iz njegovega stanovanja kaj čudne odnose z ženo. Res je bilo, da so kaj kmalu po tem morali prepeleti njegovo ženo v Zdravstveni dom, kjer so ji dali prvo pomoč. Ugotovili so zlom lobanje in hude poškodbe po glavi.

Tovarna prešitih odev »ODEJA« ŠKOFJA LOKA

sprejme v službo uslužbenko-ca

za vodenje skladišča in skladiščne kartoteke za surovine in gotove izdelke.

Pogoji: Vsaj 2 letna praksa v vodenju skladiščne kartoteke tekstilne stroke. Prednost imajo uslužbenke iz okolice Škofje Loke.

POZIV VDOVAM TISTIŠ OSEB, KI SO DELALE V ZDA

Zedinjene države Amerike (ZDA) so s 30. 8. 1957 uveljavile dodatek k svojem zakonu o socialnem zavarovanju. Po novem predpisu vdovi, ki prosijo pri ZDA Administraciji socialnega zavarovanja za vdovsko pokojnino po možu, ki je bil pokojninsko zavarovan v ZDA, odslej ni treba več dokazovati življenjske skupnosti in rednega vzdrževanja. Zadoštuje, da dečka, da je mož prispeval k njenemu vzdrževanju (denarno ali v blagu) bodi prostovoljno bodisi prisilno (po odredbi sodišča). Ta poenostavitve pogojev za ameriško vdovsko pokojnino ne velja samo za nove prošnje vdov ameriških delavcev, ampak tudi za vdove, ki jim je bila prvotna prošnja odbita, ker niso mogle dokazati, da jih je mož vzdrževal v smislu prejšnjih predpisov. Te lahko ponove svoje prošnje, ako izpolnjujejo ostale pogoje, to je da so stare 62 let in da se niso znova poročile. Ponovno prošnjo je nasloviti na: Social Security Administration, Bureau of Aid-ago and Survivors Insurance, District Office, 260 Livingstone Street Brooklyn, N. Y. V prošnji je navesti:

- a) številko, pod katero se je vodilo možovo pokojninsko zavarovanje (akor te ne ve, mora predložiti možev rojstni list);
- b) da je prošnja ponovljena na podlagi Sec. 3/c Public Law 85-238 85 th Congress, H. R. 1944 August 30, 1957 in
- c) da je bila prejšnja prošnja (za katero je navesti, kdaj in na kateri naslov je bila poslana) odbita zaradi nedostatka dokaza o vzdrževanju in skupnem življenju.

Ta ponovna prošnja mora biti vložena najkasneje do septembra 1958. Pošlje se na Republiški zveza za socialno zavarovanje v Ljubljani, ki jih bo odpremljal naprej. Vložiti jo je čimprej, ker se te pokojnine izplačujejo s prvim v mesecu po vložitvi ne pa za nazaj. Samo tiste vdove, katerih možje so umrli pred septembrom 1957, pokojnino lahko zahtevajo za nazaj, če morejo predložiti take dokaze o vzdrževanju, ki so bili zahtevani po prejšnjem zakonu.

Slovenska Izseljenska matica Ljubljana

MIMI MALENEK KONIC VIGENCJI ROMAN 95

„Živi! Ne bo umrla!“ je ponavljal, kakor bi molil. Krčevito je stiskal roke, nohti so se mu zadirali v meso, pa ni čutil bolečine. Stal je in drevnel v čakanju, zdelo se mu je, da se notri dogaja nekaj strahotnega. Kaj le počno z Ano? Glas se ji je začel krhati in se lomiti v neznanski muki.

Po stopnicah je pričotal Miklavž. Aleš je nestrno mignil, naj ne stopa tako glasno. Potem je ponovil, kar je ponavljal ves dan, ne da bi mogel oči odtrgati od vrat:

„Ne bo umrla!“

„Zaobljubil sem se, da do jesenskih kvatrov ne pokusim pijače, če ostane živa,“ je neboljeno rekel stavec.

Aleš je globoko vzdihnil. On ni imel ničesar obljubiti.

Delavci so odhajali iz vigencev, počasi, tiho, kakor bi se bali, da bodo s svojimi koraki zmotili tisto veliko, kar se je dogajalo med zidovi stare hiše. Dominik je stal pred spodnjim vigencem z rokami na hrbtu in kakor uročen strmел v vodo. Vsi trije možje, ki so se med seboj sovražili, so zdaj trepetali za življenje ene ženske.

Potem je vse utihnilo in nastala je zlovešča tišina. Prvi jo je občutil stric Miklavž. Obe rokije zaril v lase in obupano pogledal nečaka.

„Zdaj je, kar je,“ se mu je iztrgalo iz prsi.

Aleš je brezumno buljil vanj, kolena so se mu stresla.

Trenutek kasneje je zajokal v sobi šibek, utrujen otroški glas.

Po stopnicah je prišel Dominik, njegov mladi, robati obraz je bil postaran. Pogledal je strica in svaka in dahnil:

„Se zmeraj nič?“

Nanagroma so se odprla vrata. Babica je presenečeno obstala, ko je uzrla pred seboj vse tri moške, potem se je razgovorila:

„Križ božji, to je bila muka! Hvala Bogu, da je rešena. Fanta ima.“

„Fanta?“ so planili vsi trije hkrati.

„Da. Zdrav je, samo hudo utrujen. Ni čudno, ko se je s tako muko prebil na svet.“ Babica je stekla po stopnicah v kuhinjo.

Muka pričakovanja je bila pri kraju, možje so se spet znašli. Dominik še zmeraj blede od vznemirjenja, se je celo nasmehnil.

„Vedel sem, da bo prestala. Seveda, leta ima, zato ni bilo lahko. A zdaj si bo že opomogla,“ je rekel.

Stric Miklavž si ni mogel kaj, da bi ne rekel:

„Ko bi ji Aleš ne bil pripeljal zdravnika, bi bila gotovo nesreča.“

Aleš se je skušal nasmehnuti, toda okrog ust mu je drhtelo, laže bi mu bilo, če bi smel jokati.

Dominik, ki mu je skrb padla od srca, je spravlljivo stopil k njemu in mu pomolil desnico. „Hvala, ker si to storil,“ je rekel in pogledal bratrancu odkrito v oči.

„Kaj pa naj bi? Sestra mi je, edina. Vzredila me je,“ je odvrnil Aleš in se obrnil, da bi prikril solze, ki so mu po sili navrele v oči.

„Človek pa še piti ne sme na njeno in otrokovo zdravje!“ je zaneseno vzkliknil Miklavž.

Zvečer so pustili Dominika k otročnici. Bila je izmučena in brez kaplje krvi v obrazu, toda oči so ji sijale v nekem novem žaru. Bila je na robu smrti in se je vrnila z otrokom v naročju. Dominika skoro videla ni. Vse njene misli so bile pri črnookem dečku, ki je spal zraven nje.

Tretji dan so otroka krstili na ime Pavel.

Po krstu so dolgo sedeli v kamri pri otročnici. Na skrinji so ležali krstni darovi: pogače, maslo, jajca, oskubena kokoš, visoka pletenka vina. Tudi Dominik je sedel prazne oblečen med gosti in je bil z vsemi zelo priljuden, skoro ponižen. Zdelo se je, da bodo vsi pozabili na Anino sramoto in domačo razprtijo.

VOJAKI IZ SOVRAŽNIH JARKOV
SO SKUPNO POZDRAVILI OKTOBRSKO
REVOLUCIJO

Simon Hudovernik iz Poljšice pri Gorjah nam je poslal fotografiji, ki pripovedujeta o revolucionarnem vre-

Pred odhodom so se skupaj slikali

nju na frontah pred 40 leti, ob Oktobrski revoluciji. Tov. Hudovernik, ki je služil v 17. pešpolku (»Kranjskih Janezov«), tako piše:

»Dne 20. decembra 1917 sem bil na romunski fronti, vzhodno od mesta

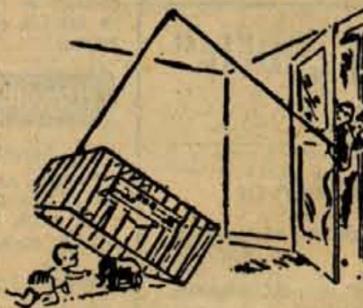
26. decembra pa so predlagali, naj se skupaj fotografiramo, češ da odhajajo s fronte domov, kjer se bodo borili proti kontrarevolucionarnim tolpam. Se taisti dan smo si z njimi pri arčno segli v roke.«

Ruski vojaki so brali svoje časopise

Fokšani, v vasi Gologano, ob reki Seret. Na levem bregu Sereta so bili vkopani Rusi in Romani, na desnem pa Avstrijci in Nemci. Tega dne so Rusi navsezgodaj začeli kričati proti nam, naj ne streljamo, ker je konec vojne. Naši oficirji so nas prepričevali, da je to samo propaganda in zvijača, ker da se Rusi pripravljajo na ofenzivo. Ko pa se je bolj zdanilo, so Rusi privlekli iz obrežnega grmovja majhen čoln, v katerega so se vsedli dva vojaka in oficir. Čoln je krenil proti našemu bregu, Rusi v njem pa so z znaki kazali, da so brez orožja. Varno so prispeli k nam. Ti prevozi so se kmalu pomnožili, ko smo natančneje zvedeli, kaj se dogaja v Rusiji. Ruski vojaki so med nami širili revolucionarne ideje in nam brali svoje časopise (kot kaže tudi fotografija). O vseh teh dogodkih smo z njimi razpravljali. Dne

ZA RAZVEDRILO

ZANKA

nagnjeno v stran. Tedaj se oglasi ing. Gregor:

»Človek!«

Krpilji so zagomazeli po snegu. Izvlekli so dva Rusa. In drugi dan še 15 Rusov. Zadnjega je — vsega razmesarjenega — obsijalo sonce avstrijskega stražnjaka. Stisnilo ga je med vhodna vrata; plaz mu je potisnil glavo tja, kjer imamo ljudje pete. Ena izmed tragedij na Vršiču se je končala.

Mišo iz Osijeka mi je te dni pripovedoval, ko sva se skupaj vozila z vlakom:

»Čudovita je ta cesta. Zvedel sem, da je zgrajena na samih človeških kosteh. Tistih, ki hodijo ali se vozijo po njej, to najbrž ne moti. Štiri mesece sem obkladal serpentine s kamni; vse poletje smo delali samo za to, da bi ljudje varno hodili tam, kjer so tisoči naših bratov pustili svoja življenja. Nisem še ljubil mrtve stvari — to cesto sem vzljubil. In — tudi zaslužil sem na njej.«

Samo poslušal sem ga. Kaj naj bi rekel? Njegove besede so mi obudile spomin na strahote, ki se z njimi da primerjati učinek atomske bombe.

J. S.

Zanimivosti

900 NOVIH MEST

Ob 40. obletnici velike Oktobrske revolucije so naredili v Sovjetski zvezi tudi nekakšen splošen pregled uspehov, ki so jih dosegli v tem obdobju. Kot poroča sovjetsko časopisje, so v tem času med drugim zgradili kar 900 novih mest, med katerimi so mnoga dosegla več sto tisoč prebivalcev. V zvezi s stanovanjsko izgradnjo so si naložili nalogo, da bodo v razdobju nekaj let zgradili toliko stanovanj, da popolnoma odpravijo stanovanjsko stisko. Trenutno je zaposlenih v Sovjetski zvezi skoraj pet in pol milijona delavcev samo pri gradnji stanovanj.

OD KDAJ POZNA MO GRIPU?

Ceprav začenjajo omenjati to bolezen šele v najnovejšem času, ni tako »mlada« kot bi sodili. Prve podatke o njej imamo že iz 14. stoletja, vendar ni znano, da bi bile tudi tedaj take velike epidemije. Prva znana večja epidemija je bila šele leta 1889, ko je zajela vso Evropo. Najhuje pa je gripa razsajala takoj po I. svetovni vojni. Tedaj je zaradi nje umrlo nad 20.000.000 po vsem svetu. Epidemija leta 1953 pa je zahtevala okrog 10.000 žrtev.

ATOMSKI AVTO

Po poročilu moskovskega radia so v Sovjetski zvezi nedavno preizkusili prvi atomski avto. Vozilo je na poskusni vožnji doseglo hitrost 200 kilometrov na uro. Avto so izdelali v tovarni avtomobilov Gorki.

IZ ČESA JE NAŠE TELO?

Marsikdo se bo začudil, če mu povemo, da je poglavitni sestavni del človeškega in seveda tudi živalskega telesa — voda. Te je v povprečnem človeškem telesu približno 40 litrov. Ostalo so trdne snovi. Med temi je toliko ogljika, da bi lahko naredili iz njega 9.000 svinčnikov, za nad 2.000 vžigalic fosfora in več kilogramov kalcijevih spojin. Čistega železa pa bi dobili iz našega telesa komaj za 5 cm dolg žebelj.

VRSTNI RED

V višji gimnaziji je dala tovarišica profesorica nalogo z naslovom: Kaj si želim, ko bom odrasla?

Neka dijakinja je napisala: »Ko bom odrasla si želim avto, dva otroka, lepo stanovanje v mestu, vilo na kmatih in dobrega moža, ki bo dosti zaslužil.«

Pod nalogo je profesorica napisala: »Vrstni red.«

POGOVOR

Jožek je velik prijatelj živali. Takole se je zadnjič pogovarjal z domačim psičkom:

»O, Perun, Perun, tebi se dobro godi! Ni se ti treba umivati, ne česati, pa tudi v šolo ti ni treba hoditi...«

Redek ribiški plen

Član Ribiške revirne družine Tržič, Franc Klančnik iz Dupel je pred kratkim ujel na blestivko v izlivu Tržiške Bistrice v Savo 81 cm dolgega in 4,55 kg

težkega sulca. Takli sulci so v vodah od Kranja navzgor redkost. Tega sulca so domačini in ribiči večkrat videli, ko je iz Save zavil do 1 km daleč po Tržiški Bistrici, kjer je ropal postrvi.

BELA SMRT NA VRŠIČU
pred štirimi desetletji

Februar leta Gospodovega tisočdevetstošestnajstega. 12.000 ruskih ujetnikov, razmeščenih od Kranjske gore do Trente, v naglici gradi cesto čez Vršič. Soška fronta jih priganja k delu; toplo sonce jim blaži muke suženjstva. Vsjo est harašo, ko se da delati že brez tistih cunj, ki so jim še vedno rekli srajce. Vse se je zarotilo proti njim: prusko poveljstvo, nenehna lakota, nalezljive bolezni in črna smrt, noči brez spanja in ta strahotna dežela, prav nič podobna njihovi melanholični, v neskončno ravnino iztegnjeni domovini. Le vreme jim je prijatelj, samo to zlato alpsko sonce jih krepi v upanju, da bo na tem revnem, razmrvarjenem svetu tudi njim še kdaj lepše in boljše.

Marec 1916. Na Vršiču divjajo snežni meteži. Oblaki na robovih Mojstrovke se grmadijo, njihove lovke segajo vedno dajl nad globino. Daleč pod njimi odmetava 200 ruskih ujetnikov novo-

zgrajeno alpsko cesto. Mrzli veter jim sili pod kožo in ledeni roke. Stražnik se pred Tičarjevim domom ves otrepel prestopa z noge na nogo. Naveličan strmi v Prisojnik; Rusov mu ni mar. Ob nenadnem šumu se sunkovito obrne. Vidi še zadnje sence ujetnikov, ki kriče drve v dolino Trente. Puška mu zdrsrne, z ramen, dva strela šibko odjekneta — potem je bil na Vršiču mir. Mogočen plaz, ki je pridrvel s pobočja Mojstrovke, je prekril ne le Tičarjev dom, ampak tudi avstrijskega stražnjaka in 17 ruskih ujetnikov.

Še vedno 8. marec 1916. Taborišče ruskih vojnih ujetnikov pod Hudo Ravnijo. Tropa avstrijskih oficirjev z naperjenimi revolverji pred barakami. Postrojena množica ujetnikov in ing. Schutt pred njimi s koltom v roki: »Freiwillige zum Rettungsdienst auf-treten!«

Tišina. Vsi mislijo na zasute osem-

najstorice.

»Alle zum Rettungsdienst auf-treten! Marsch!«

Še vedno tišina. Hudo je biti zasut. Še teže je iti novemu plazu naproti. Ujetniki mrmrajo. Končno se le odloči trojica in stopi korak naprej. Vanja govori v imenu vseh:

»Lahko nas pobijete. To morete. Ne morete nas pa siliti na delo, kjer so vsak trenutek v nevarnosti naša življenja. Sklicujemo se na mednarodni sporazum o ravnanju z vojnimi ujetniki.«

»Alle Kriegsgefangene sofort auf-treten oder wir werden schüssen!«

Ing. Schuttu je odgovoril grobni molk. V vseh očeh je bral strah — strah pred smrtjo. Obrnil se je in pogledal svoje oficirje. Enak izraz v očeh. Torej je res: tudi takšno pasje življenje je več vredno kot smrt v zibajočih se valovih snežnih mas!

Petorica sondira plaz. S strahom opazuje Tičarjevo kočjo, močno